

Det er godt at blive hørt, når man har noget på hjerte, men det er endnu bedre, når det medfører direkte handling. Vi ser derfor nu frem til selv at forhandle og indgå aftaler om vores hvalfangst; vi ser frem til selv at forhandle og indgå aftaler om vores lufrum og vore havområder, og vi ser frem til selv at forhandle og indgå aftaler om vores trafik og vores miljø og en række andre forhold, der i dag forhandles og aftales for os af Danmark. Men mest af alt ser vi frem til at forhandle vores egen sikkerhed, som vel mest af alt må siges alene at angå os. En bombe, der falder i Thule, rammer jo kun Grønland, ikke Danmark – en erkendelse, som tidligere danske regeringer da også har fastslået ved at føre én atompolitik for Danmark og en anden for Grønland.

Desværre synes udtalelser i gårsdagens presse fra statsministeren at tyde på, at regeringen ikke, som det udtrykkes, er indstillet på at udlicitere netop dette område. Hvis det ikke er tilfældet, må vi jo nok se med nogen forsigtighed på indholdet af statsministerens løfter i det hele taget.

Vi har fra den nordatlantiske gruppe igen og igen forklaret, at netop forsvarsaftalen af 1951 med USA er det, der mest af alt trænger til fornyelse. Her er der virkelig grund til at gøre op med fortidens stærkt forældede løsninger. Nutidens svar er en direkte forhandling mellem Grønland og USA.

Den opfattelse og brug af Grønland, som efterkrigstidens danske politikere lagde for dagen over for både FN, USA og Grønlands folk og for den sags skyld også over for det danske folk, er simpelt hen dybt pinlig i vor moderne tid. Man gav urigtige oplysninger til FN, man fastholdt sine juridiske vurderinger for det grønlandske folk og gik dermed bevidst imod folkeretten. Man tvangsflyttede Thules beboere, man accepterede atomvåben på Thulebasen, man løj om strålesyge danske arbejdere, man frasagde sig enhver miljøkontrol på baserne – ja, enhver kontrol i det hele taget. Man solgte Grønland for en rabatbillet til NATO.

Tiden er inde til at forandre disse forhold, hr. statsminister. Det er tid at gøre op med fortidens uværdige løsninger, tid til at anerkende, at Thulebasen udsætter det grønlandske folk for usikkerhed, men ikke det danske. Tid til at forny en forældet aftale, tid til at sikre, at det bliver Grønland selv, der forhandler om vort eget land og vor egen befolknings sikkerhed. Det er for sent,

når først bomben er faldet over Thulefolkets land ligesom i 1968.

Kl. 19.50

Men vi er jo ikke blåøjede i Grønland. Vi er som bekendt skævnøjede, og måske er det netop derfor, vi føler en vis grund til at se lidt skævt til de fine formuleringer i statsministerens tale, specielt når de allerede dagen efter offentligt bliver tømt for reelt indhold og graderet ned på udliciteringsniveauet. Det bliver desværre ikke bedre, når man videre hører statsministeren sige, at »vi må forholde os til den fremtidige misiltrussel og behovet for missilforsvar. Det må vi forholde os til med fasthed og realisme«.

Hidtil har regeringen hårdnakket påstået, at man netop ikke ville forholde sig til Thulebasens indlemmelse i USA's missilforsvar, før der forelå en forespørgsel fra USA herom. Hvad er det så, statsministeren vil forholde sig til med fasthed og realisme? Skal Jylland måske danne base for USA's nye oprustning? Eller er der mon noget, vi ikke rigtig har fået at vide endnu? Har man med vanlig dansk fasthed og realisme allerede aftalt med USA, at det skal de slet ikke spørge om, eller at de bare skal gå i gang med f.eks. at udskifte den usynlige software i radarinstallationerne?

Som statsministeren så klart udtrykker det, handler det for regeringen først og fremmest om »at fastholde det amerikanske engagement i Europa«. Måske skal vi i Grønland se den pludselige amerikanske vilje til at give os Dundas ved Thulebasen tilbage i det lys. Det har været et nærmest umuligt krav fra USA at acceptere gennem mange år, men nu lykkedes det pludselig, og hvorfor nu det? Er USA pludselig gået bort fra sin sædvanlige politik om noget for noget? Eller er der en mellemregning, vi i Grønland bare ikke hører om, mens vi forventes at fyldes af taknemlighed over endelig at modtage vores eget land tilbage as is, som USA udtrykker det, hvilket betyder uden nogen form for kompensation for års misbrug og uden nogen garanti for, at området er rensset og tømt for den amerikanske hærs efterladenskaber?

Vi forventer naturligvis, at Danmark giver os den garanti mod enhver udgiftskrævende følgerkning, der fremover måtte dukke op på området, som USA ikke vil give. For vi skal vel ikke også risikere at betale for de skader, der måtte være anrettet, mens landet var tvunget fra os?

Jeg vil gerne slå fast, at jeg ikke siger dette af nogen form for uvenlighed mod USA. Vi i Grønland deler til fulde statsministerens opfattelse af,